

- 23.08.2006). 270 с.
4. Семейное право Украины: учебник / под ред. Ю. С. Червонного. Харків : ООО «Одиссей», 2005. 520 с.
 5. Хартія основних прав Європейського союзу (Прийнята в м. Ніцці 07.12.2000). *Московський журнал міжнародного права*. 2003. № 2. С. 302–314.
 6. Христенко Н. Ю. Спільна сумісна власність подружжя: підстави виникнення. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України*. 2005. № 2. С. 94–98.
 7. Цивільне право України: підручник у 2-х т. / за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 480 с.

Марія Моторна

ОРГАНІЗАЦІЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ЗВО

Наразі спостерігається динамічність соціальних процесів, які спрямовані на гуманізацію суспільства. Одним із напрямків на шляху гуманізації суспільства є підготовка майбутніх соціальних працівників до волонтерської роботи, побудованої на принципах гуманізму, поваги до інших та самоповаги, доброзичливості та милосердя, вимогливості до себе та толерантності, динамічності та соціальної активності, а також неупередженого ставлення до осіб, які потребують допомоги.

Зазначені принципи головним чином є відображенням характеру соціального замовлення в системі вищої освіти, яке має чітко окреслену законодавчу базу, представлену Національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті (2002), законами України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), в яких передбачені заходи, спрямовані на становлення соціального працівника в якості носія ефективних форм взаємодії із суб'єктами педагогічного процесу.

Розмаїття напрямків, форм і методів волонтерської діяльності здатне відкрити значні перспективи задля активізації духовного, інтелектуального та культурного потенціалу, що визначає розвиток людини та суспільства і в сьогоденні і в майбутньому. Тому, усвідомлення майбутніми соціальними працівниками місця та ролі волонтерської роботи в якості засобу особистісного розвитку та самореалізації, самовизначення та самоствердження та в якості способу надання допомоги людям, які її потребують, є шляхом не лише саморозвитку, а й професійного становлення.

Професійне становлення й особистісний розвиток майбутніх соціальних працівників у ЗВО стане ефективнішим у випадку, якщо

організація їхньої участі у волонтерській роботі відповідатиме цілому ряду умов: врахуванню особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі; формуванню готовності студентів до майбутньої професійної діяльності; створенню соціально-виховного середовища для реалізації знань, умінь і професійно-особистісних якостей здобувачів вищої освіти.

Разом з тим, хочемо звернути увагу на недостатній рівень готовності студентів до волонтерської роботи, зокрема: низький ступінь мотивації до майбутньої професії, відсутність системних і глибоких знань про зміст, форми та методи, технології волонтерської роботи, низький рівень сформованості умінь щодо її виконання, недостатнє опанування професійно-особистісних якостей, потрібних для здійснення волонтерської роботи. Зазначене вище, й зумовило потребу в удосконаленні роботи ЗВО в цьому напрямку, необхідність розробки та впровадження моделі організації волонтерського руху майбутніх соціальних працівників [3, с. 101].

Важливою складовою в організації волонтерської роботи майбутніх соціальних працівників відіграє Центр соціальних ініціатив і волонтерства (на прикладі ДНУ ім. В. Стуса) – структуроване громадське об'єднання зі своїм положенням, створене для формування готовності майбутніх соціальних педагогів до волонтерської роботи. Реалізації мети і завдань діяльності Центру сприяє координація дій освітян і практиків соціальної сфери в процесі організації волонтерської роботи у ЗВО, зокрема: між університетською координаційною радою Центру соціальних ініціатив і волонтерства (рада з гуманітарно-виховної роботи, заступники деканів з виховної роботи, центр гуманітарних проблем освіти, кафедра педагогіки і психології, студентська рада) та громадською радою соціальних партнерів Центру (управління / служба у справах дітей, центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, притулки для неповнолітніх й дитячі будинки, міський центр реабілітації для неповнолітніх).

Мета і завдання діяльності Центру соціальних ініціатив і волонтерства полягають в організації волонтерської роботи та підготовці студентів до здійснення професійних функцій шляхом залучення їх до добровільної діяльності, підтримці та розвитку соціальних ініціатив здобувачів. При цьому враховуються і принципи волонтерської роботи (гуманізм, милосердя, добровільність, альтруїзм, безкорисливість, гласність, законність, чуйність, самовідданість, співчуття, партнерство), і функції соціального працівника. Напрямки, зміст, форми та методи діяльності Центру соціальних ініціатив і волонтерства наступні: підготовка майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності в процесі навчання (аудиторна робота: інтеграція соціальних та соціально-педагогічних складових в межах навчальних дисциплін: циклу соціальна робота (зокрема, таких навчальних предметів, як соціальна педагогіка, соціально-виховна робота та ін.); реалізація професійно-особистісних якостей, знань та умінь студентів, що сприяє розширенню кола інтересів, професійній і

особистісній самореалізації у позанавчальній роботі (участь у науково-дослідній роботі; навчання у школі волонтерів, діяльність тренерської студії); здійснення професійних функцій у позааудиторній волонтерській роботі в межах надання соціально-педагогічних, психологічних, інформаційних, просвітницьких, реабілітаційних, юридичних, дозвіллевих та освітніх послуг дітям, які їх потребують, шляхом проведення консультацій, бесід, різнопланових заходів: театралізованих вистав, благодійних і трудових акцій, вуличних ігорток, агіттеатрів та ін.) [4, с. 595].

Під час організації волонтерської роботи з майбутніми соціальними працівниками в умовах ЗВО варто врахувати вміння, якими вони повинні оволодіти, а саме: аналізувати та оцінювати складні життєві ситуації, в яких опинилися особи групи ризику та діти-сироти; обирати необхідні форми, методи та засоби волонтерської роботи з різноманітними категоріями людей; застосовувати на практиці особистісно-орієнтований та диференційний підходи до роботи з вихованцями дитячих будинків та притулків для неповнолітніх; взаємодіяти на професійному рівні з фахівцями інших закладів, які надають допомогу особам, які опинилися в складній життєвій ситуації (юристами, психологами, медичними працівниками та ін.) з метою забезпечення координації успішної соціально-педагогічної роботи; планувати та організовувати роботу з дітьми та підлітками, які цього потребують; розробляти та проводити соціально-педагогічні тренінги; застосовувати етичні норми соціального педагога/працівника в процесі волонтерської роботи з різними категоріями дітей; використовувати соціально-педагогічні методи у вирішенні життєвих проблем дітей і молоді; спілкуватися з клієнтами різного віку [2, с. 31]. Реалізація мети та завдань діяльності Центру соціальних ініціатив і волонтерства можуть бути досягнуті завдяки таким організаційно-педагогічним умовам як: врахування особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі; створення соціально-виховного середовища з метою реалізації знань, умінь і професійно-особистісних якостей здобувачів вищої освіти; впровадження навчального курсу, який орієнтується на розкриття соціально-педагогічних основ волонтерської роботи.

Отже, організація волонтерської роботи майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти є багатоаспектною. А тому у процесі організації волонтерської роботи у здобувачів вищої освіти мають сформуватися уміння і навички необхідні їм для подальшої волонтерської діяльності.

Список використаних джерел

1. Ванюшина О. Ф. Волонтерський рух в Україні: еволюція, сучасний стан та статус. *Вісник Національного університету оборони України : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України ім. І. Черняхівського*. Київ, 2016. Вип. 1(44). С. 275–281.
2. Жужа Л. О. Вплив волонтерства на розвиток громадянського

- суспільства в Україні. Україна і світ у третьому тисячолітті: політичний, економічний, правовий та культурний виміри : міжнар. наук.-практ. конф. Одеса, 2018. Ч. 1. С. 30–32.
3. Зайко І. В. Волонтерство як ресурс становлення та розвитку особистості. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритетні напрями розвитку суспільних наук у XXI столітті» : 27–28 лют. 2017 р. Херсон, 2017. С. 102–103.
 4. Кривенко Ю. В. Благодійна та волонтерська діяльність: спільне та відмінне. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1, ч. 5. С. 594–597.
 5. Кулініч Д. Волонтерство як феномен небайдужого суспільства. *Бібліосвіт : Інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва*. Київ, 2017. Вип. 4(52). С. 16–21.
 6. Орленко М. В. Волонтерська діяльність як чинник соціального становлення та консолідації молоді в сучасній Україні. *Молодий вчений*. 2017. № 5, ч. 1. С. 97–100.

Ілля Музика

ЯКУ НЕБЕЗПЕКУ МОЖУТЬ НЕСТИ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОГО ПТАХІВНИЦТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Робота промислових підприємств тваринництва пов'язана зі значними екологічними викликами. Сюди можна віднести і періодичні захоронення тварин, і викиди біологічних відходів, і необхідність у великій кількості води для худоби (що істотно впливає на водний баланс території), і сталий неприємний запах у повітрі, на що можуть скаржитись мешканці прилеглих населених пунктів та ін. Саме тому, у більшості країн з розвиненим тваринництвом діяльність підприємств галузі жорстко контролюється відповідними органами екологічного нагляду.

Під час стихійної лих, економічної нестабільності, бойових дій потенційна екологічна небезпека може перетворитися на реальну катастрофу. Зараз, під час широкомасштабних бойових дій, українські підприємства тваринництва (у.т.ч. і птахівництва) опинилися у вкрай важкому становищі через постійні знеструмлення, або логістичні проблеми з підвозом корму та інших необхідних речових для худоби та птиці. Так, за оцінками Агроцентру KSE, внаслідок російської агресії загинуло майже 400 тис. бджолосімей, 95 тис. кіз та овець, 212 тис. великої рогатої худоби, 507 тис. свиней та майже 11,7 млн птахів. І ці очевидні економічні втрати можуть обернутися також екологічним лихом для населення.

Метою статті є визначення характеру потенційної екологічної небезпеки, які можуть нести підприємства промислового тваринництва під час бойових дій та окупації.